

Haftalık Makro Gündem

1 Temmuz 2024

Dr. Fulya Gürbüz

fulya.gurbuz@vegaportfoy.com

Finansal ve Makro-Ekonomik Gelişmeler (24–28 Haziran 2024)

Türkiye’de 24-28 Haziran’da haftalık bazda öncü Asya borsaları karışık seyretti, ABD Nasdaq hariç düştü, Avrupa ve Türkiye düştü. Haftalık bazda dolar endeksi DXY %0,02 arttı; Euro/Dolar %0,2, Dolar/TL %0,3 düştü. Türkiye’nin 2 yıl vadeli tahvil faizi 126 baz puan düşüşle %41,59’a geriledi, ABD 10 yıl vadeli tahvil faizi 14 baz puan artışla %4,4 oldu. Spot ons altın %0,2 artışla 2326 dolar, vadeli Brent petrolün varil fiyatı %1,4 artışla 86,41 dolar oldu. Türkiye’nin 5 yıl vadeli CDS primi 6 baz puan artışla 274 oldu..

Mali Eylem Görev Gücü (FATF) **Türkiye’yi** gri listeden çıkardı. Türkiye’nin kredi notu açısından önemli, Moody’s 19 Temmuz’da mevcut B3 olan kredi notunu (görünüm pozitif) değerlendirecek. TCMB politika faizini %50 olarak korudu; yurt içi talepte zayıflığa, hizmet ve gıda fiyatlarında katılığa ve jeopolitik risklere dikkat çekti. 21 Haziran’da brüt rezervler 147,8 milyar \$’a, swap hariç net rezervler 5,6 milyar \$’a yükseldi. DTH 172 milyar \$’a geriledi, KKM’de düşüş sürdü. Yabancılar yılbaşından bu yana hissede 1,0 milyar \$’lık satış, DİBS’te 8,8 milyar \$’lık alış yaptı. Haziranda SAMEKS hizmet endeksi (eşik 50) Haziranda 57,3’e, sanayi endeksi 54’e yükseldi, güven endeksleri (eşik 100); hizmetlerde 115,4’e, perakende ticarete 108,8’e, inşaat 87,9’a, RKG’de 100,5’e geriledi, yurt içi siparişler düştü, ihracat siparişleri arttı. İmalatta kapasite kullanımı %76,3 ile değişmedi. Mayıs’ta ihracat 24,1 milyar \$’a, ithalat 30,6 milyar \$’a yükseldi. Hizmet-ÜFE Mayıs’ta aylık %1,6’ya yavaşladı. Nisanda konut fiyatları aylık %2,2’ye hızlandı. Martta brüt dış borç stoku 506,8 milyar \$’a yükseldi. Ocak-Mayıs’ta gelen turist sayısı 15.784.213 oldu.

ABD’de çekirdek PCE Mayıs’ta aylık %0,1’e, yıllık %2,6’ya yavaşladı. GSYH 1Ç2024’te ç/ç %1,4’e yavaşladı. 2Ç2024 göstergeler FED’in 3Ç2024’te bekleyeceğine işaret ediyor.

28.Haz.24	Günlük Değişim	Haftalık Değişim	Aylık Değişim	28.06.2024
BIST100	-0.31%	-1.15%	-0.28%	10647.91
BIST30	-0.77%	-1.62%	-1.32%	11559.74
Dolar/TL	-0.27%	-0.26%	1.63%	32.761
Euro/TL	-0.43%	-0.23%	0.19%	35.080
Euro/Dolar	0.08%	0.19%	-1.33%	1.0713
Dolar Endeksi (DXY)	-0.06%	0.02%	1.18%	105.85
Gram Altın	-0.22%	-0.19%	0.22%	2446.98
Ons Altın (spot)	-0.04%	0.21%	-1.46%	2326.75
Brent Petrol	0.02%	1.37%	2.60%	86.41
2-yıllık Tahvil Faizi	-0.25%	-1.26%	0.02%	41.59%
ABD 10-yıllık Tahvil Faizi	0.11%	0.14%	-0.14%	4.40%
S&P 500	-0.41%	-0.08%	2.91%	5460.48

TAKVİM		Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
24.Haz.24	Türkiye	Sektörel Güven Endeksleri (mevs. arınd.) (Haz)	Hizmet 115,4; Perakende 108,8; İnşaat 87,9	Hizmet 117,1; Perakende 111,7; İnşaat 88,3
	Türkiye	Reel Kesim Güven Endeksi (mevs. arınd.) (Haz)	100,5	102,4
	Türkiye	İmalat Sektörü Kapasite Kullanım Oranı (mevs. arınd.) (Haz)	%76,3	%76,3
	Almanya	Ifo İş Ortamı Endeksi (Eşik 0) (Haz)	88,6	89,7
25.Haz.24	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (Nis)	a/a %2,2; y/y %48,4	a/a %1,2; y/y %51,9
	Türkiye	Ülkeye Gelen Turist Sayısı (May)	5.130.119 kişi; a/a %42,1	3.611.244 kişi; a/a %33,7
	ABD	S&P/Case-Shiller Konut Fiyatı (Nis)	a/a %1,4; y/y %7,2	y/y %6,9
	ABD	CB Tüketici Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)	100,4	100
26.Haz.24	Almanya	GfK Tüketici Güven Endeksi (Eşik 0) (Tem)	-21,8	-18,9
	ABD	MBA 30-Yıl Vadeli Mortgage Faiz Oranı (21 Haziran)	%6,93	%6,94
	ABD	Mortgage Başvuruları (21 Haziran)	h/h %0,8	h/h %0,9
	ABD	Yeni Konut Satışları (May)	a/a %-11,3	a/a %2,9
27.Haz.24	Türkiye	TCMB Politika Faiz Kararı	%50	%50
	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)	95,8	98,2
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (21 Haziran)	Brüt Ulusl. Rezerv 147,8 mlr \$	Brüt Ulusl. Rezerv 146,5 mlr \$
	Euro Bölgesi	Ekonomik Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)	95,9	96,2
	ABD	Dayanıklı Tüketim Mali Siparişleri (May)	a/a %0,1	a/a %0,1
	ABD	GSYH 1Ç2024 Büyümesi (ç/ç yıllıklandırılmış) (Nihai)	ç/ç %1,4	ç/ç %3,4
	ABD	Çekirdek PCE Fiyat Endeksi (yıllıklandırılmış) (Nihai) 1Ç2024	%3,7	%3,6
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (21 Haziran)	233 bin kişi	236 bin kişi
	ABD	Bekleyen Konut Satışları (May)	a/a %-2,1; y/y %-6,6	y/y %2,5
28.Haz.24	Türkiye	SAMEKS Hizmet ve Sanayi Endeksleri (Haz)	Hizmet 57,3; Sanayi 54,0	Hizmet 49,8; Sanayi 49,6
	Türkiye	Dış Ticaret İstatistikleri (May)	İhr.24,1 mlr \$, İth.30,6 mlr \$	İhr.19,3 mlr \$, İth.29,1 mlr \$
	Türkiye	Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (May)	a/a %1,6; y/y %84,6	a/a %4,8; y/y %87,1
	Türkiye	Dış Borç Stoku (1Ç2024)	Brüt 506,8 mlr \$, Net 283,8 mlr \$	Brüt 499,9 mlr \$, Net 261,4 mlr \$
	İngiltere	GSYH 1Ç2024 Büyümesi (Nihai)	ç/ç %0,7; y/y %0,3	ç/ç %0,6; y/y %0,2
	ABD	Çekirdek PCE Fiyat Endeksi (May)	a/a %0,1; y/y %2,6	a/a %0,3; y/y %2,8

Yeni Haftada Veriler Ne Söyleyecek?

1–5 Temmuz 2024 haftasında en önemli başlıklar **ABD’de** Haziran ayı işgücü verileri (Cuma), hafta genelinde Haziran ayı küresel imalat ve hizmet sektörleri PMI verileri, Türkiye’de (Çarşamba) ve Euro Bölgesinde (Salı) açıklanacak Haziran ayı enflasyon verileri olacak. Salı günü ECB Başkanı Lagarde ve FED Başkanı Powell’in konuşmaları izlenecek.

Türkiye’de Haziran ayı İSO İmalat PMI (eşik 50), TÜFE ve Yİ-ÜFE, reel efektif döviz kuru, nakit bütçe dengesi ile Nisan ayı finans dışı kesim net döviz pozisyonu açıklanacak.

Almanya’da Haziran ayı TÜFE (aylık %0,2’ye hızlanması, yıllık %2,3’e yavaşlaması bekleniyor) ile Mayıs ayı fabrika siparişleri ve sanayi üretimi verileri açıklanacak.

ABD’de tarım dışı istihdam artışının 180 bin kişiye yavaşlaması, işsizlik oranının %4 ile değişmemesi, ortalama saatlik kazançların aylık %0,3’e yavaşlaması tahmin ediliyor. Haziranda kamu sektörünü de kapsayan ISM İmalat ve Hizmet PMI verilerinde imalatta iyileşme, hizmetlerde büyümenin yavaşlaması bekleniyor.

Euro Bölgesinde Haziran ayı TÜFE ve çekirdek TÜFE ilk tahminlerine göre yıllık artışın sırasıyla %2,5 ve %2,8’e yavaşlaması, perakende satışların Mayısta aylık %0,2 artması bekleniyor.

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki	
1.Tem.24	Türkiye	İSO İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)			48,4	
	Japonya	Jibun Bank İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		50,1	50,4	
	Çin	Caixin İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)			51,7	
	Hindistan	HSBC İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		58,5	57,5	
	Almanya	HOOB İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		43,4	45,4	
	Euro Bölgesi	HOOB İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		45,6	47,3	
	İngiltere	S&P Global İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		51,4	51,2	
	Almanya	TÜFE (Haz)		a/a %0,2; y/y %2,3	a/a %0,1; y/y %2,4	
	ABD	S&P Global İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		51,7	51,3	
	ABD	ISM İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)		49	48,7	
2.Tem.24	Euro Bölgesi	TÜFE (İlk Tahmin) (Haz)		y/y %2,5	a/a %0,2; y/y %2,6	
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE (İlk Tahmin) (Haz)		y/y %2,8	y/y %2,9	
	Euro Bölgesi	ECB Başkanı Lagarde Konuşması				
	ABD	FED Başkanı Powell Konuşması				
	ABD	JOLTS İş Fırsatları (May)		7,85 milyon kişi	8,059 milyon kişi	
	ABD	RCM/TIPP Ekonomik İyimserlik Endeksi (Eşik 50) (Tem)		41,2	40,5	
	ABD	API Ham Petrol Stok Değişimi (28 Haziran)			0,914 milyon varil	
	3.Tem.24	Türkiye	TÜFE (Haz)		y/y %72,6	a/a %3,4; y/y %75,5
		Türkiye	Yurt İçi ÜFE (Haz)			a/a %2,0; y/y %57,7
		Japonya	Jibun Bank Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)		49,8	53,8
Çin		Caixin Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)		53,4	54	
Almanya		HCOB Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)		53,5	54,2	
Euro Bölgesi		HCOB Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)		52,6	53,2	
ABD		S&P Global Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)		55,1	54,8	
ABD		ISM Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)		52,5	53,8	
ABD		Fabrika Siparişleri (May)		a/a %0,3	a/a %0,7	
ABD		MBA 30-Yıl Mortgage Faiz Oranı (28 Haziran)			%6,93	
ABD	Mortgage Başvuruları (28 Haziran)			h/h %0,8		
ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (28 Haziran)		235 bin kişi	233 bin kişi		
ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (28 Haziran)			3,591 milyon varil		
4.Tem.24	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Haz)			61,46	
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (28 Haziran)			Brüt Ulusl. Rezerv 147,8 mlr \$	
	Almanya	Fabrika Siparişleri (May)		a/a %0,9	a/a %0,2	
	ABD	Tatil				
5.Tem.24	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Haz)			234,7 milyar TL	
	Türkiye	Finans Dışı Kesim Net Döviz Pozisyonu (Nis)			-88,8 mlr \$	
	Almanya	Sanayi Üretimi (May)		a/a %0	a/a %0,1	
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (May)		a/a %0,2	a/a %0,5; y/y %0	
	ABD	Tarım Dışı İstihdam (Haz)		180 bin kişi	272 bin kişi	
	ABD	İşsizlik Oranı (Haz)		%4	%4	
	ABD	Ortalama Saatlik Kazançlar (Haz)		a/a %0,3	a/a %0,4; y/y %4,1	

Yakın ve Orta Vadeli Riskler

- **Jeopolitik Riskler...** Türkiye'nin Kuzey Irak ve Kuzey Suriye'ye yaza doğru olası operasyonları, İsrail'in Gazze saldırılarının paralelinde füze saldırılarıyla Irak, İran, Lübnan, Suriye ve Yemen savaşın içine çekiliyorlar. ABD-Çin gerginliği ve Ermenistan-Azerbaycan savaşı riskleri canlı kalmaya devam ediyor. Kızıldeniz'de gerilimin artması petrol fiyatlarını ve dolayısıyla küresel enflasyonu yeniden olumsuz etkileyebilir.
- **Siyasi Risk...** Mart 2024 seçimlerinin ardından mevcut ekonomi görevinin başındayken Sayın Mehmet Şimşek'in ne kadar süre görevinde kalacağı belirsizliği korunuyor. Bütçe disiplinine yönelik riskler ve artan borçlanma gereğini de dahil ettiğimizde 2024 yılında enflasyon ve kur baskısı ile mali sıkılaştırmanın süreceğini tahmin ediyoruz.
- **Fiyat ve Faiz Riski...** ABD'de FED'in beklentilerden daha az sayıda faiz indirimi yapabileceği olasılığı ABD dolarına olan talebin canlı kalmasını sağlayacağından henüz iyi bir hikaye ortaya koyamayan Türkiye'nin yabancı sermaye çekme olasılığı da sınırlı kalıyor. ECB'nin de kısa vadede faiz indirme olasılığının düşük olması yurtdışı borçlanma maliyetlerinin iyileşmesini baskılıyor.
- **ABD Seçimleri...** 20 Ocak 2017 – 20 Ocak 2021 dönemi ABD 45. Başkanı Donald Trump ele avuca sığmayan bir lider. Yeniden başkan seçilmesi halinde neler yapabileceğini kestirmek zor.
- **Tedarik Maliyetleri...** Kızıldeniz'de gemilere yapılan saldırılar, rotaların uzamasına ve maliyetlerin artmasına sebep olarak deniz ticaretini kısmen de olsa olumsuz etkilemeye devam ediyor.
- **Dış Talep Daralması...** İhracat iklimindeki olumsuz tablo Türkiye'de istihdamı aşağı yönlü baskılarken, bütçe açığı rekor kırmaya devam ediyor.
- **Finansal İstikrar Riski...** Çin'de gayrimenkul sektörü yüksek finansal risk taşıyor.

YASAL UYARI

Dışarıdan Temin Edilen Verilere İlişkin Yasal Uyarı

Bu günlük bültende/e-postada yer alan her türlü fiyat, veri ve bilgi; kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer piyasa koşullarına göre güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilmekte olup, bu bilgilerin tam ve eksiksiz şekilde doğru olduğu anlamına gelmemektedir. Günlük bültende yer alan verilerle okuyuculara bülten tarihinden bir işlem günü öncesine ait yayınlanan veriler ve bülten gününe ait yayınlanacak veriler konusunda okuyucuya tarafsız genel bilgiler sunulmaktadır. Bu kaynaklardan temin edilen fiyat, veri ve bilginin kullanılması sebebiyle ortaya çıkabilecek zararlardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.

Yatırım Tavsiyesi Olmadığına Dair Yasal Uyarı

Bu raporda/e-postada yer alan bilgi, analiz ve yorumlar yatırım danışmanlığı ve/veya yönlendirici ve taraflı bir nitelik taşımayıp okuyucuya dürüst ve objektif bakış açısıyla genel bir bilgilendirme yapılmaktadır. Bu raporda yer alan analiz, tavsiye ve yorumlar mali durumunuza, risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgi, analiz ve yorumlara dayanılarak yapılacak yatırımların ve işlemlerin sonuçlarından ve oluşacak mali kayıplardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.